

Cuprins¹⁾

Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe	5
O.G. nr. 25/2006 privind întărirea capacității administrative a Oficiului Român pentru Drepturile de Autor	91
<i>Repere bibliografice</i>	107
Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție	114
Regulamentul de aplicare a Legii nr. 64/1991 privind brevetele de invenție	137
Legea nr. 93/1998 privind protecția tranzitorie a brevetelor de invenție	208
Normele (OSIM) nr. 211/1998 de aplicare a Legii nr. 93/1998 privind protecția tranzitorie a brevetelor de invenție	210
Norma (OSIM) nr. 242/1999 privind sprijinirea brevetărilor în străinătate a invențiilor românești	224
Legea nr. 350/2007 privind modelele de utilitate și Regulamentul de aplicare	228
Legea nr. 83/2014 privind invențiile de serviciu	243
<i>Repere bibliografice</i>	247
Legea nr. 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor	250
Regulamentul de aplicare a Legii nr. 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor	262
<i>Repere bibliografice</i>	284
Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice	286
Regulamentul de aplicare a Legii nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice	313
<i>Repere bibliografice</i>	340
Legea nr. 16/1995 privind protecția topografiilor produselor semiconductoare	345
Normele de aplicare a Legii nr. 16/1995 privind protecția topografiilor produselor semiconductoare, republicată	352
<i>Repere bibliografice</i>	360
ALTE ACTE NORMATIVE CONEXE	361
O.G. nr. 41/1998 privind taxele în domeniul protecției proprietății industriale și regimul de utilizare a acestora	361
Programul de cooperare între Guvernul României și Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale	378
O.U.G. nr. 100/2005 privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate industrială	380

¹⁾ Actele normative cuprinse în prezenta culegere au fost actualizate la data de 18 februarie 2019.

Legea nr. 344/2005 privind unele măsuri pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul operațiunilor de vămuire	388
Normele de aplicare a Legii nr. 344/2005 privind unele măsuri pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul operațiunilor de vămuire	396
Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale	415
<i>Repere bibliografice</i>	421
Legea nr. 255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante	422
<i>Repere bibliografice</i>	441
REPERE BIBLIOGRAFICE CU CARACTER GENERAL	442

Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe¹⁾

Titlul I Dreptul de autor

Partea I Dispoziții generale

Capitolul I Dispoziții introductive

Art. 1. (1) Dreptul de autor asupra unei opere literare, artistice sau științifice, precum și asupra altor opere de creație intelectuală este recunoscut și garantat în condițiile prezentei legi. Acest drept este legat de persoana autorului și comportă atribute de ordin moral și patrimonial.

(2) Opera de creație intelectuală este recunoscută și protejată, independent de aducerea la cunoștința publică, prin simplul fapt al realizării ei, chiar în formă nefinalizată.

(3) Dispozițiile prezentei legi se aplică numai în condițiile respectării prevederilor legislației naționale în materia prelucrării datelor cu caracter personal.

Art. 2. Recunoașterea drepturilor prevăzute în prezenta lege nu prejudiciază și nu exclude protecția acordată prin alte dispoziții legale.

• **JURISPRUDENȚĂ.** *Dec. ICCJ (SC I) nr. 886/2012 (www.scj.ro): Art. 2 nu prevede explicit posibilitatea unei duble dezdăunări a titularului drepturilor pentru aceeași faptă de încălcare, vizând același obiect al protecției, ca atare, nu derogă de la dreptul comun.*

Capitolul II Subiectul dreptului de autor

Art. 3. (1) Este autor persoana fizică sau persoanele fizice care au creat opera.

(2) În cazurile expres prevăzute de lege, pot beneficia de protecția acordată autorului persoanele juridice și persoanele fizice, altele decât autorul.

(3) Calitatea de subiect al dreptului de autor se poate transmite în condițiile legii.

(4) Sunt recunoscuți și protejați ca titulari ai dreptului de autor persoanele fizice sau juridice, care au dobândit această calitate prin moștenire sau cesiune, în condițiile legii, precum și editorii de opere muzicale și de opere scrise, pentru drepturile care le-au fost transferate în baza unor acorduri individuale și care au dreptul cel puțin la o parte din veniturile provenite din drepturi.

(5) Este considerat utilizator orice persoană fizică sau juridică care întreprinde acțiuni condiționate de autorizarea de către autori sau titularii de drepturi, de remunerarea acestora sau de plata unor compensații către aceștia și care nu acționează în calitate de consumator.

• **JURISPRUDENȚĂ.** *Dec. ICCJ (SC I) nr. 3052/2013 (www.scj.ro): Nu pot fi ignorate aspectele înveredate prin motivele de recurs, precum calitatea de profesionist a părâtei, care trebuie să*

¹⁾ Rep. (M. Of. nr. 489 din 14 iunie 2018); cu modif. aduse prin **L. nr. 15/2019** pt. modif. și compl. L. nr. 8/1996 (M. Of. nr. 33 din 11 ianuarie 2019).

acționeze cu diligența cerută acestui statut și să facă verificări, înainte de folosirea operei, în legătură cu calitatea de autor a acesteia, cu atât mai mult cu cât nu a contractat drepturile asupra operei cu o persoană fizică, ce ar fi beneficiat de prezumția calității de autor în condițiile art. 3, ci cu o persoană juridică, incapabilă, prin natura sa, să creeze opere, astfel cum, în mod corect, s-a susținut în motivarea recursului. Aceste elemente reprezintă, însă, simple prezumții, care pot fi combătute de către autorul faptei ilicite prin dovedirea fie a efectuării diligențelor în vederea stabilirii calității de autor a operei, fie a existenței unei erori de fapt scuzabile, determinate de fapta unui terț (pentru care autorul faptei nu este ținut a răspunde), în circumstanțe particulare care i-au creat convingerea că terțul deține drepturile patrimoniale asupra operei și este în măsură să i le transmită.

Art. 4. (1) Se prezumă a fi autor, până la proba contrară, persoana sub numele căreia opera a fost adusă pentru prima dată la cunoștința publică.

(2) Când opera a fost adusă la cunoștința publică sub formă anonimă sau sub un pseudonim care nu permite identificarea autorului, dreptul de autor se exercită de persoana fizică sau juridică ce o face publică având consimțământul autorului, atât timp cât acesta nu își dezvăluie identitatea.

• **JURISPRUDENȚĂ. Dec. ICCJ (SC I) nr. 4239/2011** (www.scj.ro): Art. 4 instituie o prezumție relativă, care poate fi răsturnată prin orice mijloc de probă.

Art. 5. (1) Este operă comună opera creată de mai mulți coautori, în colaborare.

(2) Dreptul de autor asupra operei comune aparține coautorilor acesteia, între care unul poate fi autorul principal, în condițiile prezentei legi.

(3) În lipsa unei convenții contrare, coautorii nu pot utiliza opera decât de comun acord. Refuzul consimțământului din partea oricăruia dintre coautori trebuie să fie temeinic justificat.

(4) În cazul în care contribuția fiecărui coautor este distinctă, aceasta poate fi utilizată separat, cu condiția să nu se prejudicieze utilizarea operei comune sau drepturile celorlalți coautori.

(5) În cazul utilizării operei create în colaborare, remunerația se cuvine coautorilor în proporțiile pe care aceștia le-au convenit. În lipsa unei convenții, remunerația se împarte proporțional cu părțile de contribuție ale autorilor sau în mod egal, dacă acestea nu se pot stabili.

Art. 6. (1) Este operă colectivă opera în care contribuțiile personale ale coautorilor formează un tot, fără a fi posibil, dată fiind natura operei, să se atribuie un drept distinct vreunui dintre coautori asupra ansamblului operei create.

(2) În lipsa unei convenții contrare, dreptul de autor asupra operei colective aparține persoanei fizice sau juridice din inițiativa, sub responsabilitatea și sub numele căreia a fost creată.

• **JURISPRUDENȚĂ. Dec. ICCJ (SC I) nr. 326/2017** (www.scj.ro): Pe baza materialului probator al cauzei, s-a reținut că pârâta este cea care a coordonat întregul proces de elaborare a lucrării după prezentarea de către recurenți a acestei idei pârâtei, chiar reclamanții susținând încă din motivarea cererii de chemare în judecată că pârâta, după acceptarea ideii acestora, era cea care își dădea acordul pentru fiecare etapă intermediară în elaborarea proiectului până la forma finită a acestuia. Recurenții/reclamanții sunt, alături de alte persoane, coautori ai lucrării, operă colectivă, însă, având în vedere că titularul dreptului de autor asupra acestei opere colective este pârâta, aceasta are plenitudinea drepturilor patrimoniale de autor stabilite de L. nr. 8/1996 și a exercitării lor, situație în care o poate utiliza el însuși sau poate autoriza terții în vederea utilizării, în oricare dintre formele legale.

Capitolul III Obiectul dreptului de autor

Art. 7. Constituie obiect al dreptului de autor operele originale de creație intelectuală în domeniul literar, artistic sau științific, oricare ar fi modalitatea de creație, modul sau forma de exprimare și independent de valoarea și destinația lor, cum sunt:

- a) scrierile literare și publicistice, conferințele, predicile, pledoariile, prelegerile și orice alte opere scrise sau orale, precum și programele pentru calculator;
- b) operele științifice, scrise sau orale, cum ar fi: comunicările, studiile, cursurile universitare, manualele școlare, proiectele și documentațiile științifice;
- c) compozițiile muzicale cu sau fără text;
- d) operele dramatice, dramatico-muzicale, operele coregrafice și pantomimele;
- e) operele cinematografice, precum și orice alte opere audiovizuale;
- f) operele fotografice, precum și orice alte opere exprimate printr-un procedeu analog fotografiei;
- g) operele de artă grafică sau plastică, cum ar fi: operele de sculptură, pictură, gravură, litografie, artă monumentală, scenografie, tapiserie, ceramică, plastica sticlei și a metalului, desene, design, precum și alte opere de artă aplicată produselor destinate unei utilizări practice;
- h) operele de arhitectură, inclusiv planșele, machetele și lucrările grafice ce formează proiectele de arhitectură;
- i) lucrările plastice, hărțile și desenele din domeniul topografiei, geografiei și științei în general.

• **JURISPRUDENȚĂ. Dec. ICCJ (SC I) nr. 4244/2011** (www.scj.ro): *Originalitatea ideii, unicitatea acesteia în domeniul arhitecturii, nu prezintă relevanță în analiza originalității unei lucrări ca operă care să intre sub domeniul de protecție al L. nr. 8/1996, cerință impusă de art. 7, întrucât ideile, teoriile, conceptele, descoperirile și invențiile, conținute într-o operă, oricare ar fi modul de preluare, de scriere, de explicare sau de exprimare, sunt excluse de la protecție prin art. 9 lit. a).*

Dec. ICCJ (SC I) nr. 5140/2013 (www.scj.ro): *Lucrarea nu reprezintă un proiect științific și, deci, o operă protejabilă în sensul art. 7 lit. b) L. nr. 8/1996, dacă nu cuprinde suficiente date de fundamentare științifică care să permită, în același timp, determinarea contribuției creatoare a autorului față de principiile științifice deja cunoscute.*

A se vedea și:

- **Dec. ICCJ (SC I) nr. 104/2016** (sub art. 35);
- **Dec. ICCJ (SC I) nr. 7679/2012** (sub art. 188).

Art. 8. Fără a prejudicia drepturile autorilor operei originale, constituie, de asemenea, obiect al dreptului de autor operele derivate care au fost create plecând de la una sau mai multe opere preexistente, și anume:

- a) traduceri, adaptări, adnotări, lucrări documentare, aranjamentele muzicale și orice alte transformări ale unei opere literare, artistice sau științifice care reprezintă o muncă intelectuală de creație;
- b) culegerile de opere literare, artistice sau științifice, cum ar fi: enciclopediile și antologiile, colecțiile sau compilațiile de materiale sau date, protejate ori nu, inclusiv bazele de date, care, prin alegerea sau dispunerea materialului, constituie creații intelectuale.

• **JURISPRUDENȚĂ. Dec. ICCJ (SC I) nr. 955/2014** (www.scj.ro): *Criteriul originalității nu este îndeplinit atunci când constituirea bazei de date este impusă de considerații tehnice, de reguli sau de limitări care nu lasă loc niciunei libertăți de creație. Protecția bazei de date prin dreptul de autor nu se extinde asupra conținutului bazei de date, și nici asupra elementelor constitutive ale acestuia. Aceste noțiuni nu acoperă crearea datelor cuprinse în această bază. O bază de date este protejată*

de dreptul de autor cu condiția ca alegerea sau dispunerea datelor pe care le conține să constituie o expresie originală a libertății de creație a autorului său, fapt a cărui verificare revine instanței. În consecință: efortul intelectual și know-how-ul consacrate creării datelor menționate nu sunt relevante pentru a aprecia eligibilitatea bazei de date menționate pentru protecția prin acest drept; este irelevant, în acest scop, dacă alegerea sau dispunerea acestor date implică sau nu implică un „aport semnificativ” la acestea; munca și know-how-ul semnificative care se impun pentru constituirea acestei baze nu pot, ca atare, să justifice o asemenea protecție, dacă nu exprimă nicio originalitate în alegerea sau dispunerea datelor pe care aceasta le conține. Noțiunile „alegere” și „dispunere” vizează selectarea și, respectiv, aranjarea datelor, prin care autorul bazei îi conferă acesteia structura sa. Aceste noțiuni nu acoperă crearea datelor cuprinse în această bază. A se vedea și **Dec. ICCJ (SC I) nr. 7679/2012** (sub art. 188).

Art. 9. Nu pot beneficia de protecția legală a dreptului de autor următoarele:

- a) ideile, teoriile, conceptele, descoperirile științifice, procedeele, metodele de funcționare sau conceptele matematice ca atare și invențiile, conținute într-o operă, oricare ar fi modul de preluare, de scriere, de explicare sau de exprimare;
- b) textele oficiale de natură politică, legislativă, administrativă, judiciară și traducерile oficiale ale acestora;
- c) simbolurile oficiale ale statului, ale autorităților publice și ale organizațiilor, cum ar fi: stema, sigiliul, drapelul, emblema, blazonul, insigna, ecusonul și medalia;
- d) mijloacele de plată;
- e) știrile și informațiile de presă;
- f) simplele fapte și date.

• **JURISPRUDENȚĂ. Dec. ICCJ (SC I) nr. 955/2014** (www.scj.ro): *Faptul că textele oficiale de natură politică, legislativă, administrativă, judiciară și traducерile oficiale ale acestora nu pot beneficia de protecția legală a dreptului de autor nu înseamnă că acestea nu se încadrează în categoria operelor preexistente, ci doar că legiuitorul, din anumite considerente, a ales să nu le acorde o protecție legală.*

A se vedea **Dec. ICCJ (SC I) nr. 4244/2011** (sub art. 7).

Capitolul IV Conținutul dreptului de autor

Art. 10. Autorul unei opere are următoarele drepturi morale:

- a) dreptul de a decide dacă, în ce mod și când va fi adusă opera la cunoștința publică;
- b) dreptul de a pretinde recunoașterea calității de autor al operei;
- c) dreptul de a decide sub ce nume va fi adusă opera la cunoștința publică;
- d) dreptul de a pretinde respectarea integrității operei și de a se opune oricărei modificări, precum și oricărei atingeri aduse operei, dacă prejudiciază onoarea sau reputația sa;
- e) dreptul de a retracta opera, despăgubind, dacă este cazul, pe titularii drepturilor de utilizare, prejudiciată prin exercitarea retractării.

• **JURISPRUDENȚĂ. Dec. ICCJ (SC I) nr. 606/2012** (www.scj.ro): *În contextul art. 10 lit. d), este necesar ca atingerea obiectivă adusă dreptului să se producă în legătură cu utilizarea operei, în vreuna dintre formele prevăz. de art. 13.*

A se vedea și **Dec. ICCJ (SC I) nr. 4505/2013** (sub art. 188).

Art. 11. (1) Drepturile morale nu pot face obiectul vreunei renunțări sau înstrăinări.

(2) După moartea autorului, exercițiul drepturilor prevăzute la art. 10 lit. a), b) și d) se transmite prin moștenire, potrivit legislației civile, pe durată nelimitată. Dacă nu există moștenitori, exercițiul acestor drepturi revine organismului de gestiune colectivă care a administrat drepturile autorului sau, după caz, organismului cu cel mai mare număr de membri, din domeniul respectiv de creație.